Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Dnro K2026-50
13.10.2026

Asiantuntijapyyntönne: HE 211/2026 vp, kuulemistilaisuus 14.10.2026

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE VEROLAINSÄÄDÄNNÖN YRITYSJÄRJESTELYSÄÄNNÖSTEN JA ERÄIDEN MUIDEN LAKIEN MUUTTAMISESTA

Suomen Asianajajat kiittää mahdollisuudesta lausua arvoisalle valtiovarainvaliokunnalle hallituksen esityksestä HE 211/2026 vp.

Yhtenä Suomen Asianajajien sääntömääräisenä tehtävänä on seurata oikeuskehitystä maassa ja lausuntoja antamalla sekä aloitteita tekemällä tarjota kokemuksensa yhteiskunnan käytettäväksi. Suomen Asianajajien oikeuspoliittisen työn lähtökohtana on oikeusvaltion turvaaminen. Lausunnoissaan Suomen Asianajajat pyrkii painottamaan erityisesti oikeusvaltioperiaatteen toteutumiseen, oikeusturvaan sekä oikeuden saavutettavuuteen, perus- ja ihmisoikeuksien sekä asianajajakunnan itsenäisyyden ja riippumattomuuden turvaamiseen liittyviä näkökulmia.

Suomen Asianajajat pitää ehdotettuja muutoksia verolainsäädännön yritysjärjestelysäännöksiin pääosin kannatettavina ja esittää seuraavat huomiot hallituksen esityksestä HE 211/2026 vp.

KOLMIKANTASULAUTUMINEN

Ehdotus osakeyhtiölain mukaisen kolmikantasulautumisen mahdollistamisesta elinkeinoverolaissa oli mukana kesäkuun esitysluonnoksessa, mutta ehdotuksesta luovuttiin lausuntokierroksen seurauksena. Tämän myötä myös varainsiirtoveroa koskevasta ehdotuksesta luovuttiin. Hallituksen esityksessä kolmikantasulautumisen poisrajaamista on perusteltu sillä, että muutos voisi laajentaa veroneutraalin yritysjärjestelysääntelyn soveltamisalaa tavalla, joka mahdollistaisi sääntelyn tarkoituksen kannalta epätarkoituksenmukaisten veroetujen syntymisen esimerkiksi listaamattomien osakeyhtiöiden osingonjaon yhteydessä sekä rajat ylittävissä tilanteissa (HE 211/2026 vp, s. 30). Tällaisia tilanteita ei kuitenkaan käsitellä hallituksen esityksessä tarkemmin. Suomen Asianajajat katsoo olevan epätodennäköistä, että järjestelyihin liittyisi hallituksen esityksessä kuvattua riskiä epätarkoituksenmukaisten veroetujen syntymisestä.

Kolmikantasulautumiset (*triangular merger* ja *reverse triangular merger*) ovat etenkin Yhdysvalloissa tavanomaisia ja vakiintuneita järjestelyitä yrityskaupoissa. Näillä järjestelyillä on myös kasvava merkitys suomalaisille kasvuyrityksille, jotka tavoittelevat pääsyä Yhdysvaltain markkinoille. Suomen Asianajajat katsoo, että veroneutraali kolmikantasulautuminen olisi tervetullut uudistus, ja ehdottaa, että sen sisällyttämistä esitykseen harkittaisiin vielä uudelleen. Tällöin yrityksillä olisi käytettävinään myös tämä osakeyhtiölaissa säännelty yritysjärjestelyvaihtoehto.

VASTIKKEETON SULAUTUMINEN

Vastikkeetonta sulautumista koskevan säännöksen soveltamisalaa ehdotetaan hallituksen esityksessä rajattavaksi tilanteisiin, joissa sulautuvan yhtiön osakkeenomistajat omistavat vastaanottavan yhtiön suoraan tai välillisesti yhden kokonaan omistamansa osakeyhtiön kautta. Lisäksi vastikkeeton sulautuminen ehdotetaan rajattavaksi vain osakeyhtiöiden kautta tapahtuvaan välilliseen omistukseen, eikä säännös näin ollen kattaisi osakkeenomistajien välillistä omistamista esimerkiksi kommandiittiyhtiön kautta. Suomen Asianajajat pitää näitä rajoituksia lähtökohtaisesti tarpeettomina ja vallitsevaa verotuskäytäntöä olennaisesti kaventavina. Verotuskäytännössä on hyväksytty vastikkeettomat sulautumiset muun muassa useamman holdingyhtiön sisältävissä rakenteissa, samoin kuin kommandiittiyhtiön kautta omistetuissa rakenteissa. Suomen Asianajajat huomauttaa lisäksi, että rajoittamalla säännöksen soveltamisalaa ainoastaan osakeyhtiöihin, suositaan säännöksellä vain tiettyä yhtiömuotoa, mitä ei voida pitää perusteltuna.

Suomen Asianajajat katsoo, että vastikkeettoman sulautumisen mahdollistaminen myös useampien väliportaiden rakenteissa edellyttäen, että osakkeenomistajien keskinäiset omistussuhteet säilyvät muuttumattomina, olisi kannatettavaa. Lisäksi Suomen Asianajajat pitää kannatettavana sitä, että vastikkeeton sulautuminen mahdollistettaisiin myös tilanteissa, joissa välillinen omistus vastaanottavaan yhtiöön toteutuu muun yhtiömuodon kuin osakeyhtiön, kuten esimerkiksi kommandiittiyhtiön, kautta. Tällöin muutos olisi myös sopusoinnussa hallituksen esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa olevan maininnan kanssa, jonka mukaan ehdotetulla muutoksella ei olisi tarkoitus kiristää säännöksen sisältämien periaatteiden soveltamista sellaisiin sulautumisiin, jotka on oikeuskäytännössä jo hyväksytty (HE 211/2026 vp, s. 40).

Suomen Asianajajat ehdottaa, että eduskunnan valtiovarainvaliokunta esittäisi eduskunnalle mietinnössään hyväksyttäväksi hallituksen esityksessä HE 211/2026 vp kuvatun EVL 52 a §:n 3 kohdan sijasta seuraavan:

"*3) sulautuva yhtiö purkautuen selvitysmenettelyttä siirtää kaikki varansa ja velkansa sulautuvan yhtiön osakkeenomistajien samassa suhteessa omistamalle vastaanottavalle yhtiölle, tai tällaisen yhtiön välittömästi tai välillisesti kokonaan omistamalle yhtiölle*."

Lisäksi Suomen Asianajajat esittää, että valtiovarainvaliokunta lausuisi mietinnössään seuraavaa:

"Valiokunta toteaa, että mikäli eduskunta hyväksyisi EVL 52 a §:n 3 kohdan hallituksen esityksen mukaisena, vastikkeettomien sulautumisten jo oikeuskäytännössä hyväksytty soveltamisala kaventuisi merkittävästi. Valiokunta ei pidä tarkoituksenmukaisena, että vastikkeettoman veroneutraalin sulautumisen periaatteita ei voitaisi soveltaa esimerkiksi useamman holdingyhtiön sisältäviin rakenteisiin. Valiokunta pitää lisäksi ongelmallisena, että vastikkeeton sulautuminen olisi mahdollinen vain osakeyhtiömuotoisissa rakenteissa, kun elinkeinoverolain sulautumista koskeva sääntely muutoin soveltuu esimerkiksi kotimaisten elinkeinoyhtymien sulautumisiin. Tästä syystä valiokunta esittää hallituksen esityksen mukaista säännöksen sanamuotoa täsmennettäväksi siten, että se kattaisi paitsi suoran, myös välillisen omistamisen tilanteet sekä muut yhtiömuodot kuin osakeyhtiöt."

SULAUTUMISEN JA JAKAUTUMISEN VAIKUTUS TAPPIOIDEN VÄHENTÄMISEEN

Kesäkuun esitysluonnoksessa ehdotettiin, että vastaanottavalla yhteisöllä olisi oikeus vähentää sulautuneen tai jakautuneen yhteisön tappiot siltä osin kuin tappiot ovat syntyneet vastaanottavalle yhteisölle siirtyneessä toiminnassa. Hallituksen esityksessä tästä ehdotuksesta on luovuttu. Omistusosuutta koskevan edellytyksen ehdotetaan pysyvän ennallaan, ja lisäksi ehdotetaan, että tappiot siirtyisivät myös siinä tapauksessa, että vastaanottava yhteisö ja sulautuva tai jakautuva yhteisö ovat kuuluneet samaan konserniin tappiovuoden alusta lukien. Suomen Asianajajat pitää myönteisenä, että tappioiden siirtymistä laajennetaan suorien omistusten ohella myös muihin konsernin sisäisiin tilanteisiin. Olisi kuitenkin tärkeää, että tappioiden siirtyminen mahdollistettaisiin myös tilanteissa, joissa tappiot ovat syntyneet vastaanottavalle yhteisölle siirtyvässä toiminnassa, vaikka omistusedellytys ei kaikkien tappiovuosien osalta täyttyisi.

Erityisesti kasvuyhtiöiden kohdalla voi syntyä tilanteita, joissa rahoitustarpeen kasvaessa kontrolli yhtiössä siirtyy uusille ulkopuolisille rahoittajille. Esimerkkinä tilanne, jossa kohdeyhtiössä on kehitetty teknologiaa, jonka skaalaus edellyttää huomattavaa rahoitusta. Tämän seurauksena kohdeyhtiön omistus siirtyy samalla toimialalla toimivan ulkopuolisen rahoituksen mahdollistavan tahon omistukseen. Mikäli kohdeyhtiö myöhemmin sulautuu tai jakautuu konsernin sisällä, olisi tärkeää, että tuotekehityksessä syntyneet tappiot olisivat vastaanottavan yhtiön vähennettävissä siltä osin kuin ne liittyvät sille siirtyneeseen toimintaan. Lähtökohtaisesti TVL 122 §:n 3 momentin mukainen poikkeuslupa tappioiden vähentämiseen voidaan myöntää, kun tappiot eivät ole olleet kaupan kohteena. Mikäli kohdeyhtiön omistus siirtyy ulkopuoliselle rahoittajalle, olisi kohdeyhtiöllä siis joka tapauksessa mahdollisuus saada poikkeuslupa tappioiden vähentämiseen Verohallinnolta. Ehdotettu lisäys sulautumis- ja jakautumistilanteiden osalta ei näin ollen vaikuttaisi Verohallinnon mahdollisuuteen valvoa sitä, että tappiot eivät muodostu kauppatavaraksi.

Näin ollen Suomen Asianajajat ehdottaa, että suorien omistusten sekä konserninsisäisten tilanteiden ohella tappioiden siirtyminen mahdollistettaisiin myös tilanteissa, joissa tappiot ovat syntyneet vastaanottavalle yhteisölle siirtyneessä toiminnassa.

Helsingissä 13. päivänä lokakuuta 2026

SUOMEN ASIANAJAJAT

Niko Jakobsson
Pääsihteeri

LAATI Asianajaja Mika Ohtonen, Helsinki

Suomen Asianajajien lausunnot valmistellaan oikeudellisissa asiantuntijaryhmissä, joiden toiminnassa on mukana noin 150 asianajajaa. Tämä lausunto on valmisteltu verotuksen asiantuntijaryhmässä.